

9.11.2017

Eduskunta, Verojaosto

Kirjallinen lausunto

viite: HE 169/2017 laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Alkoholijuomateollisuusyhdistys (AJT) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi eduskunnan verojaostossa ja haluaa antaa samalla tämän kirjallisen asiantuntijalausunnon.

Kotimainen alkoholijuomateollisuus katsoo, että veronkorotus on haitallinen alkoholielinkeinolle, koska Viron veronkorotuksista huolimatta yhä lisääntyvä kansainvälisyys ja matkustaminen asettaa jatkuvia paineita verotasoille erityisesti väkevissä juomaryhmissä.

Annetuista lähtökohdista katsoen AJT pitää käsillä olevassa hallituksen esityksessä esitettyä taustoitusta ja perusteluosaa hyvin laadittuna, ja siinä esitetyt faktat ovat oikeita ja relevantteja verotaulukkojen määrittämisen pohjaksi. Myös linjaukset ja johtopäätökset veron kohdentamiseksi ovat mielestämme oikeansuuntaiset.

Yleisesti haluamme kuitenkin todeta, että veronkorotus näyttäisi johtavan suurempaankin verokertymän nousuun kuin oletuksena oleva 100 MEUR vuodessa. Tähän johtaa jo keskimäärin 10 prosentin korotus nykyiseen 1,35 miljardin valmisteveron kertymään, vaikka lievä kulutustrendin lasku jatkuisi nykyisenä.

Lisäksi verokertymää nostaa uuden alkoholilain valmistustaparojoituksen poistuminen, joka johtanee vähittäiskaupan käymispohjaisten long drink -juomien osittaiseen korvautumiseen korkeammin verotetuilla etanolipohjaisilla juomilla.

Uuden alkoholilain ennakoitu prosenttirajan nousu päivittäistavarakaupassa nostaa myös verotuottoja kuten alkoholilain esitöissä on arvioitukin. Kuten käsillä olevan HE:n perusteluissa mainitaankin, tätä ei ole huomioitu tämän verolakiesityksen yhteydessä, vaan kyseessä on 100 miljoonan korotustavoite jatkumona nykyiselle veropohjalle.

AJT toteaa, että uuden alkoholilain on arvioitu sen toteutuessa esitetyn mukaisena johtavan varsin merkittävään Alkon kautta myytävien, erityisesti väkevien juomalaatujen, kulutuksen laskuun. Vastaavasti nousua tapahtuu mietojen vähittäiskauppatuotteiden myynnissä. Siten ennakoitu alkoholilain muutos voimakkaasti puoltaa veronkorotusten kohdistamista siten, että ne eivät tässä tilanteessa voi merkittävästi kohdistua väkeviin, tai ylipäätään monopolin kautta myytäviin juomiin. Tämän esityksen 'keskeiset ehdotukset' -kohdassa on mainittu uusi alkoholilakiesitys, mutta mielestämme sen vaikutuksia ei kuitenkaan ole likikään täysimääräisesti ennakoitu tai huomioitu.

Väkeviin juomiin kohdistetut veronkorotukset vahvistavat entisestään kehitystrendiä niiden myynnin laskussa, ja samalla pudottavat myös fiskaalisesti veropohjaa niiden osalta. Jatkuva, erityisesti helposti kuljetettaviin väkeviin, kohdistuva jatkuva matkustajatuontipaine vaarantaa tilannetta edelleen, kuten esityksessä onkin hyvin tuotu esiin. Viron verotaulukkomuutokset kohdistuvat erityisesti mietoihin, jolloin vaarana on matkustajatuonnin kohdistuminen entistäkin enemmän väkeviin juomalaatuuihin.

Väkevin juomakategoria on nykyisin yli 40 % ankarammin verotettu kuin muut juomaryhmät. Sama koskee myös etanolipohjaisia mietoja juomia. Käsillä olevassa hallituksen esityksessä on aivan oikein huomioitu edellä mainittuja taustatekijöitä, ja korotuksia on kohdistettu väkeviä enemmän miedompiin juomakategorioihin. Positiivista on myös valmistustapaeron verovaikutuksen loiventaminen miedoissa long drink ja vastaavissa juomissa. Valmistusteknologialla ei ole enää nykyisin käytännön merkitystä kyseisen juomakategorian tuotteisiin ja valikoimiin.

AJT esittää kuitenkin, että tässä tilanteessa veronkorotusten tulisi olla vielä esitettyjä taulukkoja pienemmät Alkon kautta myytävissä tuoteryhmissä; ennen muuta väkevissä yli 22 %:ssa juomissa sekä esitettyä pienemmät myös ns. välituotteissa ja viineissä. Käsityksemme mukaan tämä ei silti vaaranna asetettua 100 miljoonan verokertymätavoitetta.

Helsingissä 9.11.2017

Alkoholijuomateollisuusyhdistys (AJT)

Marko Mäkinen, puheenjohtaja

Pekka Heikkilä, yhdistyksen asiamies

AJT edustaa kotimaista valmistavaa alkoholijuomateollisuutta ja sen jäseniä ovat Altia Oyj, Pernod-Ricard Finland Oy, Gust.Ranin/Lignell-Piispanen Oy, Pramia Oy, Brown-Forman Finland Oy, Hermannin Viinitila Oy. AJT on Elintarviketeollisuusliitto ry:n toimialayhdistys.